

ALTANER KRÆVER Hensyntagen til andre mennesker

Drømmen er altanen, der fungerer som en udendørs dagligstue, hvor man kan drikke sin kaffe i fred. Men naboerne kommer også tættere på – på godt og ondt.

AF MARIE STENDER

SENIORFORSKER, ANTROPOLOG,
PH.D., BUILD, AALBORG UNIVERSITET

AF MAJA WOLTERS

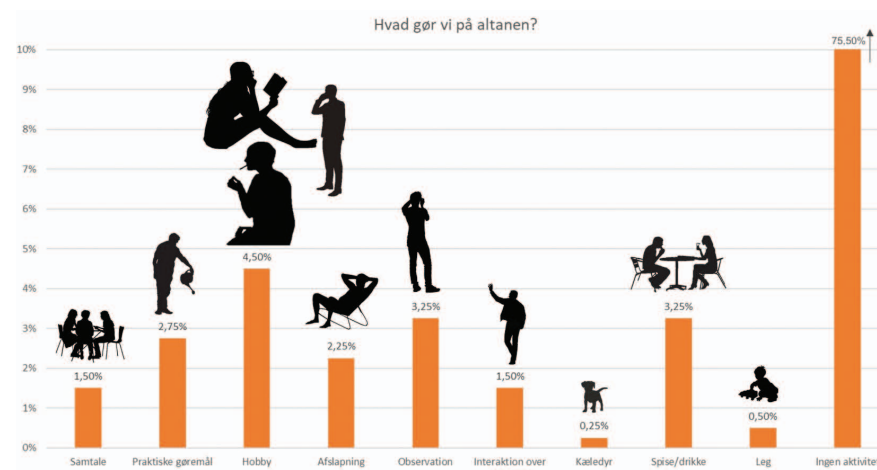
PRAKTIKANT, STUD. SCIENT. ANTH.,
BUILD, AALBORG UNIVERSITET

I byen bor man tæt, og naboer kan ofte høres gennem væggen eller genboen skimtes gennem vinduet. Med tilføjelsen af altaner forstærkes det indkig i naboernes liv, da en del af den private bolig trækkes ud på bygningsfacaden. Grænser mellem private boliger markeres herved ikke kun af bestandige mure, men også i stigende grad af transparente altangitre og åbne altandøre.

Det åbner boligen op og giver beboeren mulighed for at trække frisk luft, men det betyder også, at naboer og byliv kommer endnu tættere på – både fysisk,

visuelt og lydligt. Særligt om sommeren, når dørene ofte står åbne, og der er aktivitet på altanerne, forandres grænserne mellem boliger og de fælles rum.

Nogle beboere supplerer selv med nye grænser for at værne om privatlivet. Det kan være ved at sætte læhegn eller afskærmninger op, men også mere diskret gennem store kurvepotter, møbler eller voluminøs beplantning. Selvom altanen bliver dækket til med værn eller læhegn, kan andre sanseindtryk dog stadig krydse grænser; man kan høre hvad naboer taler om, og lugte hvad

Diagrammet viser den procentvise forekomst af aktivitet på tre case-egendommers bygnings-facader med altaner. Registreringerne af aktivitet er foregået tre gange i hver ejendom på sommerdage med godt vejr i tidsrummet 17-21. Hver bevægelse på en given altan er registreret, og en gang i timen er der registreret antallet af altaner, hvor der ikke forekommer liv eller bevægelse – de udgør kategorien 'Ingen aktivitet'.

de skal have til aftensmad. Samtidig er der en klar norm om, at det er hyggeligt, hvis man ikke afskærmer sig for meget. Derfor fortæller flere beboere også, at grænser kan skabes mere subtilt ved at regulere kropssprog, f.eks. ved at vende ryggen til, eller tage høretelefoner på for at signalere, at man ønsker at være i fred.

Naboskab over altankanten

Nogle naboer hilser eller snakker over altankanten, men så er det typisk fordi, der forud for kontakten er etableret en naborelation, eksempelvis ved at have hilst i opgangen eller til generalforsamlingen.

Det kan både opleves som positivt og negativt, at naboerne kommer tættere på. Nogen mener, at det, at man i højere grad kan se hinanden på altanerne, bidrager til en øget tolerance, kendskab og kontakt. Livet i gårdrummet trækkes op ad facaden – og naboer får små indblik i hinandens liv, også selvom de

---

“Med tilføjelsen af altaner forstærkes det indkig i naboernes liv, da en del af den private bolig trækkes ud på bygningsfacaden.”

---

ikke taler sammen. Her opleves åbningen af boligen mod byen og fællesskabet som et positivt signal. Andre fremhæver, at altanerne æder gårdens fælles rum, og at de mere diffuse grænser fører til nye typer af konflikter blandt beboerne, fordi man fra altanerne i højere grad konfronteres med naboens liv.

Det kan især være udfordrende, hvis naboen har en markant anden dagsrytme, livsform eller normer end én selv. Ligeledes kan der også opstå konflikter i forbindelse med beslutning om altaner, hvis ikke alle beboere ønsker eller har mulighed for at få altan, eller de nye altaner forringer underboens lysindfald væsentligt.

Man bidrager selv til hyggen

I forbindelse med etablering af altaner opstår der ofte overvejelser om, hvorvidt man skal have nedskrevne regler for altanbrug, og i flere ejendomme er der enkelte regler, eksempelvis i forbindelse med grill, støj og inventar på altanen.

Flere synes, at det er godt med regler for, hvordan beboerne må bruge deres altaner, fordi det potentielt kan mindske konflikter. Andre mener, at altanreglerne er unødvendige, fordi det væsentlige er, at alle viser hensyn til hinanden. Typisk er denne hensyntagen knyttet til nogle nye normer for naboskab, der forhandles løbende som altanerne skyder frem. Det handler især om, hvad der står fremme på altanen, og hvordan altanerne bruges. De fleste beboere er enige om, at det er upassende og endda skamfuldt, hvis der står skrald på altanen, eller hvis altanen primært bruges til rodet opbevaring.

“Man bidrager selv til hyggen”, siger en beboer, og fremhæver derved, at man i indretningen af altanens private rum også bør tage hensyn til, hvordan altanen påvirker gårdrummet, samt naboers og forbigående udsigt. Ligeledes fortæller beboere om, at de tilpasser

deres egen opførelse til altannaboernes opførelse. Mange er opmærksomme på ikke at støje til gene for naboerne, ligesom flere også fortæller om, hvornår det er passende og hensynsfuldt at tage kontakt til naboer på altanen. Selvom altanen er et uderum tilknyttet den private bolig, kræver altaner en anden hensyntagen til naboerne, end hvis man blot opholder sig inde i lejligheden eller i en afskærmet have. ■

“Det kan især være udfordrende, hvis naboen har en markant anden dagsrytme, livsform eller normer end én selv.”

Altaners Sociale Liv er et forskningsprojekt, der er initieret af BUILD (tidl. Statens Byggeforskningsinstitut) og finansieret af Grundejernes Investeringsfond, Altan.dk og Aalborg Universitet. Projektet bygger på feltarbejde i tre case-egendomme i København i sommeren 2019 og 2020, og har til formål at skabe et mere nuanceret og dybdegående indblik i, hvordan altaner bruges, og hvordan de forandrer – og afspejler forandringer i – livet i byen. Læs mere her: www.altanliv.aau.dk